

Dosarul nr. 2rac-115/22
2-21057829-01-2rac-25052022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Dubceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz)

ÎNCHEIERE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” Societate pe Acțiuni,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „CET-NORD” cu privire la anularea licitației,
împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 16 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.25), Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” Societate pe Acțiuni, (în continuare „PROTOS” SA), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „CET-NORD”, (în continuare SA „CET-NORD”), solicitând anularea licitației deschise: achiziționarea țevelor din metal fără sudură (tipul ct.20), codul licitației: 25/21, desfășurate de către SA „CET-NORD”.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în scopul participării la licitația deschisă desfășurată de către SA „CET-NORD” pentru achiziționarea de țevi metalice fără sudură (ct.20), codul licitației: 25/21, începând cu 26 februarie 2021, a prezentat o ofertă și documentele relevante pentru participarea la licitație. În data de 09 martie 2021 a primit de la SA „CET-NORD” scrisoarea nr. 413- 08/0426 din 09 martie 2021, prin care a fost informat că, oferta înaintată nu a câștigat concursul desfășurat. În plus, s-a indicat că, prin procesul-verbal din 3 martie 2021 al ședinței Comisiei de achiziții a SA „CET-NORD” privind evaluarea ofertelor de achiziții, oferta SRL „Mirzaghitev & Co” a fost recunoscută drept câștigătoarea concursului.

În data de 18 martie 2021 a depus cererea prealabilă sub nr. 14, în care a comunicat că, au fost comise încălcări grave ale procedurii de achiziție, conform hotărârii nr. 24 din 26 ianuarie 2017 a Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova (ANRE), soldate cu lezarea drepturilor și intereselor legitime.

SA „CET-NORD” prin răspunsul nr. 400-08/0613 din 31 martie 2021 a respins cererea prealabilă, motivând că „PROTOS” SA are o datorie față de bugetul de stat,

precum și că oferta SRL „Mirzaghitev & Co” este mai economică din punct de vedere financiar.

Reclamantul și-a exprimat dezacordul cu rezultatele licitației și a menționat că, în cadrul acesteia au fost comise încălcări grave ale procedurii de achiziție și urmează a fi anulată. Or, la depunerea documentelor pentru participarea la concurs „PROTOS” SA a depus la SA „CET-NORD” un certificat privind existența/absența datoriilor față de bugetul de stat, precum și a depus suplimentar o copie a cererii de chemare de judecată privind contestarea datoriei în instanță de judecată, care o consideră integral neîntemeiată. În acest sens, a opinat că, indicarea despre existența datoriei este complet neîntemeiată, deoarece la momentul desfășurării concursului, datoria a fost contestată în instanță. Chiar în cazul existenței unei datorii incontestabile a unei entități față de bugetul de stat, conform hotărârii nr. 24 din 26 ianuarie 2017 a ANRE, aceasta nu reprezintă un factor și criteriu obligatoriu de refuz de a lua în considerare oferta propusă.

Reclamantul a afirmat că, premiul a fost acordat SRL „Mirzaghitev & Co”, care a prezentat în mod nejustificat două oferte cu prețuri diferite, contrar faptului că, această posibilitate nu a fost specificată în condițiile avizului pentru achiziționare din 12 februarie 2021. La fel, oferta câștigătoare nu a îndeplinit condițiile prevăzute în caietul de sarcini. În plus, în răspunsul la cererea prealabilă, SA „CET-NORD” a confirmat faptul că Comisia de achiziții a selectat o ofertă care nu îndeplinea condițiile prevăzute în caietul de sarcini, însă era mai ieftină și mai economică. Astfel, a recunoscut faptul că, Comisia de achiziții a încălcat cerințele tehnice clar stabilite în caietul de sarcini, depășind astfel condițiile licitației deschise.

Prin hotărârea din 30 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de „PROTOS” SA împotriva SA „CET-NORD” cu privire la anularea licitației.

Prin decizia din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de „PROTOS” SA și s-a menținut hotărârea din 30 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel analizând probele reținute de prima instanță întru argumentarea concluziei sale, a ajuns la concluzia, că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, reieșind din probele dobândite, emițând o soluție corectă pe acest caz.

Raportând prevederile art. 26, art. 10, art.164 ale Hotărârii ANRE din 26 ianuarie 2017 privind aprobarea Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și ale art.19 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, la prezenta speță, instanța de apel a indicat că, instanța de fond în mod legal și întemeiat a stabilit faptul că cerințele înaintate de către Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA cu privire la anularea licitației deschise cu privire la achiziționarea țevilor din metal fără sudură desfășurată de către SA „CET-NORD” nu și-au găsit confirmare.

În speță, partea reclamantă/apelantă Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA a considerat că, pentru participarea la licitația care a fost desfășurată de către SA „CET-NORD” cu privire la achiziționarea de țevi metalice fără sudură, a întrunit toate condițiile, considerând neîntemeiate motivele invocate în procesul-verbal al

ședinței Grupului de lucru privind evaluarea ofertelor pentru achiziția „Țevilor din metal fără sudură” și anume a faptului că „PROTOS” SA înregistrează datoriile față de buget și în privința sa sunt emise decizii din partea Serviciului Fiscal de Stat, ceea ce a presupus descalificarea operatorului economic din concurs și că prin răspunsul „PROTOS” SA din 03 martie 2021, oferta financiară pentru țevile de metal fără sudură a fost mai mare decât oferta propusă de către SRL „Mirzaghitov & Co”.

Astfel, cu referire la faptul că, pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că, Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA a înregistrat datoriile față de buget și că în privința sa sunt emise decizii din partea IFS, SA „CET-NORD” corect a descalificat operatorul economic din concurs, or, reieșind din prevederile art. 26 lit. c) al Hotărârii ANRE din 26 ianuarie 2017 o obligație de a prezenta de către operatorul economic „PROTOS” SA este prezentarea documentației ce ține de capacitatea financiară a acestuia.

Instanța de apel a reținut că, cert a fost stabilit în instanța de fond și cea de apel precum că, reclamantul/apelant Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA a prezentat pârâtului/intimat SA „CET-NORD” certificatul nr. A2103627 din 11 martie 2021 privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul public național, conform căruia la data de 11 martie 2021 restanța față de bugetul public național constituie 187520,82 de lei și faptul că la data de 09 februarie 2021 în instanța de judecată a fost înaintată acțiunea „PROTOS” SA către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea deciziei nr.24 din 28 ianuarie 2021 și a deciziei nr.216/1221 din 15 decembrie 2020 în partea încasării la buget a sumelor impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului.

Drept urmare, corect și întemeiat instanța de fond a stabilit că la momentul de față de către instanța de contencios administrativ nu a fost emisă o hotărâre definitivă și irevocabilă pe caz, or, faptul că Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA a înaintat o cerere de chemare în judecată în contencios administrativ cu privire la anularea actelor administrative și anume anularea deciziilor emise de Serviciul Fiscal de Stat prin care s-a constatat existența datoriilor la impozit, nu poate fi apreciat de către instanță ca un motiv de anulare a licitației cu privire la achiziționarea țevilor din metal fără sudură.

Instanța de apel a menționat că, nu și-a găsit justificare argumentul invocat de către Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA precum că, Comisia de achiziții a încălcat cerințele tehnice clar stabilite în caietul de sarcini, depășind astfel condițiile licitației deschise, Comisia de achiziții a selectat o ofertă, care era mai ieftină și mai economică, or, prețul propus de SRL „Mirzaghitov & Co” era mai mic de cel propus de către Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA, ceea ce denotă faptul că decizia Grupului de lucru privind evaluarea ofertelor pentru achiziția țevilor din metal fără sudură (ct. 20) din 03 martie 2021, a fost emisă în conformitate cu legislația în vigoare și anume pct.190 din Hotărârea ANRE, care prevede că în cazul evaluării pe baza ofertei cu cel mai mic preț, beneficiarul trebuie să ia în considerație, în mod obligatoriu, și criteriile legate de modalitatea de plată solicitată de operatorul economic, de locul furnizării (la beneficiar, producător, operator economic). Oferta câștigătoare trebuie să fie aceea care va da posibilitate în realitate ca beneficiarul se efectueze achiziția la cel mai mic preț, luând în considerare și toate costurile adiționale ale beneficiarului legate de achiziție (creditarea operatorilor economici în cazul plăților în avans, costurile vamale în cazul importurilor, costurile de

transportare).

Instanța de apel a respins argumentul adus în susținerea cererii de apel de către Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” SA precum că, în cazul existenței unei datorii contestabile la o entitate economică față de bugetul de stat, conform Hotărârii nr.24 din 26 ianuarie 2017 a ANRE, nu reprezintă un factor și criteriu obligatoriu de refuz de a lua în considerare oferta propusă, în acest caz instanța de apel a menționat că aceasta este o prevedere obligatorie prevăzută de art.19 alin. (3) lit.b) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, potrivit căreia autoritatea contractantă are obligația de a exclude din procedura de atribuire a contractului de achiziții publice orice ofertant sau candidat care se află în oricare dintre următoarele situații: nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale în conformitate cu prevederile legale în vigoare în Republica Moldova sau în țara în care este stabilit.

Reieșind din cele expuse, motivele invocate în cererea de apel nu sunt altceva decât afirmarea repetată a cerințelor invocate în cererea de chemare în judecată, iar probe și argumente incontestabile, care ar răsturna soluția instanței de fond, de către apelant nu au fost prezentate.

La 06 mai 2022, prin intermediul poștei (f.d.111), „PROTOS” SA a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că, instanța de apel a interpretat eronat legea aplicabilă.

Recurentul a reiterat că, la depunerea documentelor pentru participarea la concurs a depus un certificat privind existența/absența datoriilor față de bugetul de stat, precum și a depus suplimentar o copie a cererii de chemare de judecată privind contestarea datoriei în instanța de judecată. Chiar în cazul existenței unei datorii incontestabile a unei entități față de bugetul de stat, conform hotărârii nr. 24 din 26 ianuarie 2017 a ANRE, aceasta nu reprezintă un factor și criteriu obligatoriu de refuz de a lua în considerare oferta propusă.

Câștigător al concursului a fost desemnat participantului SRL „Mirzaghitev & Co”, care a prezentat în mod nejustificat două oferte cu prețuri diferite, contrar faptului că, această posibilitate nu a fost specificată în condițiile avizului pentru achiziționare din 12 februarie 2021. La fel, oferta câștigătoare nu a îndeplinit condițiile prevăzute în caietul de sarcini. În plus, în răspunsul la cererea prealabilă, SA „CET-NORD” a confirmat faptul că Comisia de achiziții a selectat o ofertă care nu îndeplinea condițiile prevăzute în caietul de sarcini.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 25 mai 2022 (f.d.114) a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 27 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.116).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 ianuarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 mai 2022, prin intermediul poștei (f.d.111).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 24 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.104-105). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de „PROTOS” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de „PROTOS” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de „PROTOS” SA.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Uzina de Țevi din Moldova „PROTOS” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat